

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Concilia Provincialia Mediolanensis Sex

Borromeo, Carlo

Venetiis, 1602

De adulteris, concubinarijs, fornicarijs, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62072](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62072)

Act, qui sibi cognationis, affinitatisue vinculo conuinctus non sit, progrediatur Episcopus ad exequendam eius generis dispensationem, etiā si in locis finitimis aliqui essent, qui nullo gradu cognationis, affinitatisue iuncti, eam cum exigua dote in matrimonium ducerent. Satis enim est, in eo municipio, locoue, ubi mulier est, diligentiam matrimonij contrahendi adhibitam esse.

57 Pro dispensationum matrimonialium executione, nihil quicquam prorsus muneris, premijue, etiā sponte oblati, ac ne pro labore quidem, qui in testibus ea causa examinandis, alijsue testificationibus excipiendis, ponitur, Episcopus, aut Vicarius eius capiat. Notarij verò pro examine testium, quartam dumtaxat partem aurei ad summum capiant licet.

Quae Titulo huic desunt ex ordine Conciliorum Provincialium videntur in titulo seq. & de Meretricibus. De Histrionibus, &c. De Immoderatis sumptibus. De Patribus familias, & Ludimagistris.

De Adulteris, Concubinarijs, Fornicarijs, eouē nomine suspectis: deque occasionibus eodem in genere peccandi tollendis.

S V M M A R I V M.

Concubinarij publici quando ad penitentiam, & communionem, admittendi.

- 1 *Iidem legitime admoniti, se non emedantes, vi plectendi.*
- 2 *Vtque contra eos ab Episcopo procedatur.*
Clericorum Concubinariorum que pene. De Vita & hon. Cler. 106.
Fornicarij notorij, quibus etiā panis subijciuntur. Ibid. 108.
Concubinariorum nomina visitationis, tempore à Parocho exhibenda. De Visitacione, nu. 39.
A Visitatoribus etiā inquirendum an iidem in Parochijs sint.
Ibid. 25.
- 3 *Ignotus homo, qui mulierem, sub aserto coniugis nomine secum duxerit, quo testimonio permittendus à Parocho in sua Parochia habitare.*
- 4 *Cohabitatio suspecta maris, & femine ab Episcopo, & Parocho prohibenda.*
- 5 *Peccandi occasionibus, & nocturnis excubijs ab eisdem prospiciendum.*

[*Concu-*

Incubinarij, legitime admoniti, si concubinas non eiecerint, abduxerintque se omnino ab earum consuetudine; contra eos Episcopus, etiam Tridentini Concilij auctoritate, excommunicatione, tum alijs præterea pœnis feuerè agat.

2. Tit. I. d. c. c. 29.
Sess. 24. ca. 8. de refor.
6. Q. n. ad Matr. pert.

2 Graue concubinitus crimen est: propterea- que quàm ingens in eo funditus conuellendo sollicitudo, & quàm longè omnium diligentissima cura Episcopi esse debeat, cum Canonum leges, sacrique Oecumenici Concilij Tridentini decreta iubeant; tum verò Pij Quinti Pontificis Maximi Apostolica sanctio iam pridem edita perspicuè ostendit.

De Confit. nu. 11.

Qua sanctione sanctæ obedientiæ virtute illud iussum est, vt quæ contra Concubinariorum eiusdem Concilij Tridentini decretis constituta sunt, in ijs ipsis omnino, inuiolatèque exequendis, Episcopi in sua quisque Diœcesi diligenter, sanctèque inuigilent: Deo, Romanoque Pontifici rationem reddituri, si in eo turpi crimine radicitus extirpando negligenter, aut remisse se gesserint. Quamobrem Episcopus, nemine etiam postulante, aut accusante, ex officio, sine strepitu, & forma iudicij, solaque facti veritate inspecta, contra istiusmodi Concubinariorum, cuiuscumque status, ordinis, dignitatisque illi sint, feuerè, agat: proindeque pœnis sacrorum Canonum iure, Summorum Pontificum Constitutionibus, Conciliorumque auctoritate sancitis, & alijs præterea etiam pecuniarijs, arbitrio suo, grauiter puniat. Quos autem ter admonitos in contumacia persistere animaduernerit, eos non solum alijs pœnis; sed excommunicatione etiam ex eodem decreto Tridentino afficiat.

Conc. Rom. sub. Nic. 1. in si. Conc. Lateranen. sub Leone X. sess. 9. de ref. curig, & aliorum, vers. Concubinarij.

3 Ne patiatnr Parochus, quempiam cuiusuis gradus, & conditionis hominem, qui sibi ignotus, in suam Parochiam ab aliena Diœcesi commigrat, cum muliere, quam secum coniugis nomine duxerit, in ea habitare, si modo vel ex infamia, vel alia legitima suspitione conijcere possit, illam habere in Concubinam: nisi Parochi, à cuius Parochia discessit, literis, certo præscripto tempore, testatum ille fecerit, sibi illam legitimo matrimonio iunctam esse. Quod testimonium scriptum vbi attulerit, id in vrbe Episcopo, in Diœcesi Vicario foraneo exhibeat: qui si probandi vim illud habere perspexerit, à Parocho, in cuius Parochiæ fines is venit habitatum, illud, eiusuè exemplum in matrimoniorum Codice asseruari iubeat.

3. De ijs, quæ ad Matr. sacr. pert.

Si verò Vicarius foraneus de eo scripto aliquid habet, quod sibi difficultatem, ancipitemque deliberandi curam afferat; illud ad Episcopum quàm diligentissimè mittat, vt eius iudicio declaretur, an illi fides adhi-

adhi-

adhibenda sit.

6. Quæ ad
Matr. pert.

4. Pastoribus non solum pericula propellenda sunt; sed etiam omnis periculosa peccandi occasio pro Pastoralis officij munere eripienda est. Quamobrem, cum quæ facile existere possent fornicationes, incestus, & flagitia, vniuersaque carnis vitia, re alia planè nulla facilius, quàm fuga, adiutrice in primis diuina gratia, superatur: Parochus, vt diligentissimè poterit, & Episcopus in primis, tum auctoritate sua, tum etiam si opus erit secularis magistratus ope implorata, id maximo periculo curet, vt nè cum scemina, quocumque vel arctissima propinquitatis gradu coniuncta, mas simul cubet, etiam si ambo puerili ætate sunt; ita tamen grandiusculi, vt aliqua inde suspicio, periculum, occasioe impuri flagitij committendi existere possit.

Nec verò proprietatis, angustæ uè habitationis excusationi locus facile relinquitur, quo minùs illiusmodi impuritatium occasio omnis præcidatur; cum humi potius, atque adeò sub'dio iacere satius esset. Parochi autem tota hac de re officium intercedat, qui & consilium det, & opem præsentem, vt accuratissimè potest, tante impuritatibus periculo præstet.

5. Eam ipsam curam Episcopus, & Parochus ponant in eripiendis morum corruptelis, flagitijs, peccatis, peccandive occasionibus, quæ grauissima cum Dei offensione existunt ex nocturnis illis excubijs, que rusticorum concursu, iuuenili turpium verborum licentia, & promiscua marium, sceminarumque turba hyeme in stabulis passim fieri solent.

De Meretricibus, & Lenonibus.

S V M M A R I V M.

- 1 Meretricium qualis amictus.
- 2 Tabernis meritorijs, quibusque cauponis illis interdicitur.
- 3 Iis certus, & remotus locus assignandus.
Quo assignato, illis domum locans, excommunicandus. 6.
Eas item in cauponis alens ad questum, vt puniatur. 7.
- 4 Ornatus omnis illis prohibetur.
- 5 Lenones exterminandi.